

СТРАДАЊЕ СРБА У ОПШТИНИ ЧАПЉИНА 7. 6. – 10. 6. 1992. ГОДИНЕ

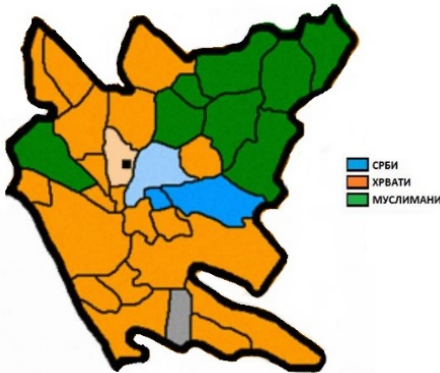
ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ И ЕТНИЧКИ СASTAV СТАНОВНИШТВА ЧАПЉИНЕ

Општина Чапљина се налази у јужном дијелу Босне и Херцеговине. Граничила се са општинама: Неум, Столац, Град Мостар, Читлук, Љубушки. Површина општине износи 253,74 km². Општина је 1991. године била састављена од 32 насељена мјеста: Бајовци, Бивоље Брдо, Црнићи, Чапљина, Чаљево, Дољани, Домановићи, Драчево, Дретел, Дубравица, Габела, Гњилишта, Горица, Грабовина, Хотан, Јасеница, Клепци, Локве, Опличићи, Почитељ, Прђавци, Пребиловци, Сјецкосе, Станојевићи, Струге, Свитава, Шеваш Њиве, Шурманци, Тасовчићи, Требижат, Вишићи, Звировићи.

Географски положај општине Чапљина

Према резултатима пописа из 1991. године у општини Чапљина је живјело укупно 27.882 становника, националну структуру су чинили: Срби 3.753 (13,5%), Хрвати 14.969 (53,7%), муслимани 7.672 (27,5%), и остали 1.488 (5,3%).¹

Етнички састав становништва општине
Чапљина
према попису из 1991. године.

Срби су чинили већину у три, Хрвати у 20, муслимани у девет насељених мјеста општине.

Дејтонским споразумом општина Чапљина је припала Федерацији БиХ. Према резултатима пописа из 2013. године у Општини Чапљина живи укупно 26.157 становника, од чега према националној структури: Срба 714 (2,7%), Хрвата 20.538 (78,5%), муслимана 4.541 (17,4%), и остали 364 (1,4%).²

¹ Доступно на: <http://www.statistika.ba/?show=12&id=10243>, посјећено 20.6.2022. године.

² Исто.

ОПИС ДОГАЂАЈА

Смјештена у долини ријеке Неретве у близини границе са Хрватском општина Чапљина је прије других мјеста у тадашњој СР БиХ директно осјетила да је рат на помолу. Наиме, велики број Хрвата из Чапљине је одлазио у добровољачке одреде и ратовао у Хрватској. По повратку са ратишта у Хрватској они су у Чапљини пријетили Србима, а поред пријетњи наоружани су шетали градом са ознака ХОС-а или других формација. На капама које су носили биле су разне ознаке међу којима се издваја слово U.³

Треба напоменути да су Срби из Чапљине преживјели велика страдања током Другог свјетског рата, нарочито мјештани села Пребиловци и Клепци, те су управо због тога потомци убијених били уплашени пред долазећим ратом.

Штаб ХВО-а и ХОС-а у Чапљини формиран је почетком априла 1992. године, а недуго затим почели су и први сукоби у Чапљини.⁴ Тада долази и до првих затварања Срба прво у згради општине Чапљина, а с краја априла, када се формира логор Дретел заробљене Србе одводе тамо. Припадници ХОС-а су се јавно хвалили како су вршили убиства Срба или учествовали у њиховом малтретирању.⁵

Србима у Чапљини се тада ограничава и кретање тако што су биле постављене барикаде на којима су била униформисана лица тако да Срби нису могли из Чапљине прећи у Тасовчиће. С друге стране, Хрватима и муслиманима није било ограничено кретање и они су слободно могли да се крећу гдје су жељели.⁶

Након тих дешавања Срби из чапљинских села су почели склањати породице на сигурно, гдје је ко могао. Најчешће је то било код пријатеља или родбине у Требиње или друга мјеста у источној Херцеговини са већинским српским становништвом. Тако су, у прољеће 1992. године, у чапљинским селима остали мушкарци како би, у случају напада, покушали заштитити имовину као и старија лица која нису жељела напуштати своја огњишта.⁷

Међутим, неколико упечатљивих догађаја свакако је уносило додатни страх преосталим Србима у Чапљини. Наиме, старица Славојка Ђорђић⁸ је била душевни болесник смјештена у чапљинској болници. Она је нестала и до данас њени посмртни остаци нису пронађени.⁹ Поред њеног нестанка

³ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Ивана Зеленике и других, број: С1 1 К 009124 12 Кри од 14. 4. 2015. године.

⁴ Душица Бојић, *Страдање Срба у Мостару и долини Неретве*, Изјава Русомира Бекана, број: 88/00746, Комесаријат за избеглице Републике Србије, Београд, стр. 327.

⁵ Кривична пријава, ЦБ Требиње, број: КУ 109/94 од 30. 11. 1994. године.

⁶ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Ивана Зеленике и других, број: С1 1 К 009124 12 Кри од 14. 4. 2015. године.

⁷ Записник о саслушању свједока Миодрага Мандрапе, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/96 од 10. 6. 1996. године.

⁸ Ђорђић (Млађен) Славојка, ID: 39774, рођ. 1943. године.

⁹ РЦИРЗ, Картица несталог лига, број: 2511 од 27. 3. 2015. године.

случај убиства супружника Кузман Николе¹⁰ и Душанке¹¹ био је својеврсна порука свим Србима који се до тада нису иселили из Чапљине да то учине или ће их дочекати слична судбина. Николи Кузману су у стан, тачно неутврђеног датума, упали припадници ХОС-а и њега и његову супругу Душанку заробили и тражили од њих новац псујући им четничку мајку. Затим су их одвели у мјесто Ада гдје су их убили.¹²

Напади на српска села у Чапљини кренули су у априлу. Тако је први напад на село Клепци изведен је 30. априла 1992. године и тада је убијен Бранко Драгићевић.¹³ Други напад на ово село услиједио је 24/25. маја 1992. године. У тим борбама погинули су Миодраг Стојановић, Јовица Карановић, Љубо Пантић и Слободан Марушић, док је Неђо Марушић убијен истог дана.

Операција „Липањске зоре“ била је прва операција ширих размјера здружених снага ХВО-а, регуларне хрватске војске, тада зване Збор народне гарде, ХОС-а као и припадника тзв. Армије БиХ. Ова акција је покренута 7. јуна 1992. године и имала је за циљ заузимање српских села у општини Чапљина и Мостар као и прогон српског становништва из долине Неретве. Операција је трајала двије седмице и за то вријеме почињени су злочини над Србима у селима око Чапљине и Мостара.

Прва на удару су се нашала истурена српска села у општини Чапљина, Клепци, Тасовчићи, Пребиловци и Опличићи. Већ првог дана операције „Липањске зоре“ припадници ХОС-а и 1. гардијске бригаде ЗНГ заузели су село Клепце. У борбама за одбрану села погинули су Лука Мандрапа, Владо Кузман и Владо Чоловић.

Лука Мандрапа

Владо Кузман

Владо Чоловић

Тадашњи становник Клепаца, Миодраг Мандрапа, наводи да су се они, због бројчане премоћи хрватских снага, морали повући из Клепаца. Када је кренуо у повлачење он је у дворишту комшинице Симане Ђуктераш исту видео те ју је позвао да крене с њим и напусти село. Симана то није жељела и остала је у Клепцима. Поред ње у селу је остао и Милан Ђорић, који је био срчани болесник. Симана и Милан су убијени у Клепцима одмах након уласка хрватских снага у село.¹⁴

¹⁰ Кузман (Ристо) Никола, ID: 624, рођ. 1941. године.

¹¹ Кузман (Стеван) Душанка, ID: 630, рођ. 1944. године.

¹² Рјешење, Основни суд у Требињу, број: Ки-140/94 од 16. 12. 1994. године.

¹³ Извјештај, ЦЈБ Требиње, број: КУ 284/05 од 10. 11. 2005. године.

¹⁴ Исто.

Посмртни остаци Симане Ђуктераш до данас нису пронађени те се она води као нестала.

Истог дана у борбама на Шеваш њивама погинули су Радомир Покрајчић, Славко Пухало и Витомир Дулаћ.

Радомир Покрајчић

Славко Пухало

Витомир Дулаћ

Упоредо с нападом на Клепце хрватске снаге су нападале и на Домановиће и у тим борбама погинули су Милосав Куљић и Аћим Рупар. Поред њих двојице у Домановићима је убијена Радославка Ждралић. Наиме, она није жељела да напусти своје огњиште приликом извлачења српских цивила из Домановића већ је смјештај потражила код комшије муслимана. Међутим, када су муслиманско-хрватске снаге заузеле тај дио села они су је позвали да изађе из куће и одмах потом је убили.¹⁵

Милосав Куљић

Аћим Рупар

Акција убацивања диверзантских група ХВО-а кренула је већ 6. јуна у касним вечерњим часовима из Међугорја према Почитељу. Чамцима су пребацивани преко Неретве према Почитељу с циљем да се до четири часа ујутру стационирају на раније договореним мјестима одакле ће кренути у напад. У борбама на Почитељ Брду погинули су Славко Зеленковић и Слободан Шакота, док је

¹⁵ Записник о саслушању свједока Јелке Попаре, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/96 од 11. 6. 1996. године.

приликом одбране Тасовчића погинуо Војислав Радојевић. У Почитељу је тада рањен Митар Зеленковић, а након рањавања исти је заробљен, а недуго затим и убијен.¹⁶

Славко Зеленковић

Слободан Шакота

Митар Зеленковић

Један дио српских цивила кренуо је у извлачење из Тасовчића према Домановићима око 9.30 часова ујутру 7. јуна. Међутим, пошто су исти дан хрватске снаге нападе и Домановиће они су у рејону Муминоваче поставили засједу како би спријечили бијег српских цивила из Клепаца, Пребиловаца и Тасовчића према Стоцу и Берковићима.¹⁷

Осим тога, једна група припадника ХВО-а била је скривена уз пут, удаљена од засједе око 800 метара, и имала је задатак да најави уколико нека возила прођу у правцу засједе. Тако су хрватске снаге биле добро организоване да дејством из засједе убију српске цивиле који су кренули у извлачење.¹⁸

Првим возилом, „реноом 4“, управљао је Ђорђо Џонлага, док су с њим у возилу биле мајка и кћерка, Јованка и Бојана Лечић. Када су дошли до дионице пута у Муминовачи на њих је отворена ватре из пјешадијског оружја и од исте је погођен Ђоко Џонлага који је и изгубио контролу над возилом те је возило слетјело с пута. Јованка и Бојана Лечић биле су тешко повријеђене, а у намјери да их убију хрватски војници су поновили рафал према њима у ауту.¹⁹

Након што је возило којим је управљао Ђорђо Џонлага упало у засједу на истом мјесту је било нападнуто и возило „застава 101“ којим је управљао Вукашин Рељић, а с њим у ауту је тада била његова мајка Ђурђа. По отварању ватре на ауто на лицу мјеста је убијен Вукашин Рељић док је његова мајка Ђурђа, иако тешко повријеђена, успјела бацити двије бомбе у правцу нападача и том приликом чак и ранити једног. Међутим, одмах потом хрватске снаге поново отварају ватру на возило и убијају и Ђурђу Рељић.²⁰

¹⁶ Службена забиљешка о разговору са Десанком Зеленковић, ЦЈБ Требиње, број: 12-02/2-17/13 од 12. 2. 2013. године.

¹⁷ Рјешење, Основни суд у Требињу, број: Ки-140/94 од 16. 12. 1994. године.

¹⁸ Исто.

¹⁹ Исто.

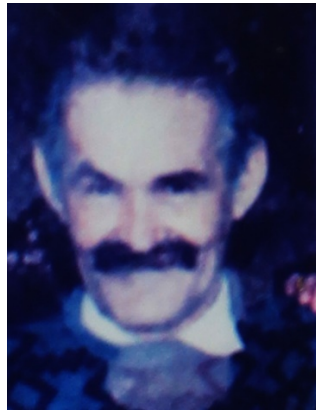
²⁰ Исто.

Након ових убистава из засједе српско становништво је сазнало да је пут блокиран. Ипак, Бранко Бекан је, упркос упозорењима од остатка Срба, желио да прође Домановиће и настави пут даље према Стоцу. На истом мјесту у Муминовачи и на његово возило је отворена пјешадијска ватра и он је убијен.²¹

Бранко Бекан

Српски цивили и припадници ВРС који су остали у Тасовчићима након уласка снага ХВО-а, ХОС-а и регуларне хрватске војске, били су убијени. Супруг Ђурђе и отац Вукашина Рељића, Новица Рељић је тога дана нестао у Тасовчићима. Његов други син Јово Рељић је касније дошао до сазнања да му је отац убијен између два моста на путу од Клепаца према Пребиловцима, а да су хрватски војници потом његово мртво тијело бацили у ријеку Брегаву.²²

Новица Рељић

Милан Мисита је у борбама био тешко рањен и није могао да се креће те су га, по заузимању Тасовчића, пронашли хрватски војници и убили на лицу мјеста.²³

²¹ Записник о саслушању свједока Саве Бекан, Основни суд у Требињу, број: Кри 40/96 од 10. 6. 1996. године.

²² Записник о саслушању свједока Јове Рељића, Војни суд у Билећи, број: Ки 1366/94 од 29. 12. 1994. године.

²³ Записник о саслушању свједока Олге Мисите, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/94 од 14. 6. 1996. године.

Двије старице, Сока Прело и Стана Дошен, су одведене из својих кућа од стране хрватских и муслиманских војника у правцу бензинске пумпе у Тасовчићима и ту су обје убијене.²⁴

У Пребиловцима је убијена Госпава Драгичевић, а истог дана нестала Драга Медић и њени посмртни остаци до данас нису пронађени. У Опличићима је испред своје породичне куће убијена Боса Ијачић.

Поред прогона и убиства Срба у селима око Чапљине, припадници ХВО-а, ХОС-а и ЗНГ-а, су уништавали српску имовину. Села Клепци и Пребиловци су готово у потпуности била уништена 7. и 8. јуна 1992. године, након уласка поменутих снага у њих. Занимљиво је што су поред уништавања приватних кућа и окућница хрватски војници минирали и спомен-цркву која је била у изградњи у Пребиловцима, а у којој су се налазиле кости убијених Срба из овог села у Другом свјетском рату, а које су извађене из јаме непосредно пред почетак рата.

Уништене српске куће у Пребиловцима

²⁴ Записник о саслушању свједока Бранка Прела, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/96 од 10. 6. 1996. године.

Хрватски војници уништавају звоник у Пребиловцима

Срби који су остали у својим кућама након заузимања села од стране хрватских снага били су или убијени или заробљавани и одвођени у неки од логора у Чапљини или Љубушком. Тако су у Опличићима 8. јуна убијени старци Драгутин и Војко Ијачић. Драгутинови посмртни остаци никад нису пронађени.

Приликом претреса терена од стране хрватских војника, 9. јуна 1992. године, исти су у Тасовчићима пронашли Илију Миситу, који је претходно био рањен од гранате 7. јуна, и одмах по проналаску су га лишили живота.²⁵

Такође су у Тасовчићима убијене и Цвија Драшко као и Даница Булут. Убијене су 10. јуна 1992. године тако што ју је један хрватски војник заробио у њеној породичној кући, а онда је возио аутом до једног кафића и потом је извео из аута и убио. С друге стране, Даница Булут је убијена у подруму куће свог сестрића Николе Булута од стране двојице припадника ХВО-а.²⁶

У Домановићима су истог дана убијене Мркић Драгиња и Зорка, које претходно нису хтјеле да напусте село са осталим српским мјештанима. Драгиња Мркић је убијена, а потом запаљена у својој кући.²⁷ Поред куће у којој је живјела Драгиња у својој кући је живјела Зорка Мркић. Пошто је

²⁵ Рјешење, Основни суд у Требињу, број: Ки-140/94 од 16. 12. 1994. године.

²⁶ Исто.

²⁷ Извјештај, ЦЈБ Требиње, број: КУ 284/05 од 10. 11. 2005. године.

живјела сама, а била је старија жена, ни она није жељела да напусти своје огњиште. Убијена је и запаљена у својој кући.²⁸

Перо Бркић²⁹ је остао у свом селу, Тасовчићима, након што су припадници ХВО-а заузели ово село. Наиме, он се са супругом Даром скривао у помоћним објектима у свом дворишту. Скривање је трајало до 10. јуна када је заробљен од стране војника ХВО-а и одведен у село Вишићи гдје су га, накратко, затворили у једну приватну кућу. Одатле је одведен у Метковић и ту му је било пријећено да ће бити заклан. Из Метковића је пребачен у логор Дретељ у Чапљини.³⁰

Док је био у логору Дретељ у Чапљини Перо Бркић је био изложен разним физичким и психичким тортурама. Заједно с њим ту су били и заробљени Срби из Мостара и других мјеста широм Херцеговине. Једне прилике Пери Бркићу је припадник ХОС-а, Иван Медић, расјекао језик, а исто то је урадио и логорашу Славку Богдановићу. Чак је Славка тјерао да пије крв која је цурила из Перином расјеченог језика.³¹

Он је у логору Дретељ био све до 20. августа 1992. године, а тада га припадници ХВО-а пребацују у логор Грабовина, такође у Чапљини. Недуго након тога одведен је на неколико дана у затвор у Љубушком, а из Љубушког је одведен на један дан у логор Лора у Сплиту. Из Сплита су га поново вратили у логор Грабовина у Чапљини и одатле је пребачен у затвор Родоч у Мостару. Коначно, размијењен је 30. октобра 1992. године.³²

Поједини Срби, који се нису извукли према територији Републике Српске, покушали су спас да потраже код рођака или познаника Хрвата сматрајући да ће ту бити безбједнији. Тако су се, Цвијета Чучак и њена кћерка Татјана, као и Цвијетина сестра Василија Екмечић, након 7. јуна преселиле из њихове породичне куће у засеок Почитеља, Муминовача, у кућу њиховог даљег рођака, Хрвата, Мишка Ђурашковића, која се налази свега 200 метара од њихове куће. Оне су ту остале све до 9. јула 1992. године.³³

Тога дана у вечерњим часовима у кућу Мишка Ђурашковића дошли су Един Сакоч и лице звано Бобан који су заробили Татјану Чучак и њиховим аутом је одвезли у Стару пошту у Чапљини гдје су је предали Мирсаду Муминовићу. За вријеме вожње од Почитеља до Чапљине она је била физички малтретирана и силована.³⁴

²⁸ Записник о саслушању свједока Милорада Мркића, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/96 од 11. 6. 1996. године.

²⁹ Бркић (Перо) Милан, ID: 8689, рођ. 1928. године.

³⁰ Записник о саслушању свједока Пере Бркића, Окружни суд у Београду, број: Кри.2034/95 од 21. 2. 1996. године.

³¹ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Ивана Зеленике и других, број: С1 1 К 009124 12 Кри од 14. 4. 2015. године.

³² Записник о саслушању свједока Пере Бркића, Окружни суд у Београду, број: Кри.2034/95 од 21. 2. 1996. године.

³³ Другостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Едина Сакоча, број: С1 1 К 020968 17 Кжк од 2. 4. 2018. године.

³⁴ Исто.

Након што су Татјану предали Мирсаду Муминовићу, Един Сакоч и Бобан су се одлучили вратити у Почитељ у кућу Мишка Ђурашковића. То је већ био 10. јул, око 3 часа ујутру, када су њих двојица упали у Мишкову кућу и тада је Бобан питао „гдје су оне“ и недуго затим пуцао из аутоматске пушке и том приликом једним метком погодио Цвијету Чучак у чело, а након што је Василија Екмечић погледала исти је у њу испалио три метка.³⁵

Након што је Бобан убио Цвијету Чучак и Василију Екмечић Един Сакоч му је помогао при изношењу њихових тијела из кућа. Након што су тијела изнијели из куће Бобан их је полио бензином и запалио, а након што су тијела почела да горе он је скакао око њих говорећи „горите, горите четникуше“.³⁶

Убиства српских цивила тада су пролазила потпуно некажњиво. Примјер за то је „што је полиција за убиство Цвијете Чучак и Василије Екмечић тужилаштву поднијела кривичну пријаву против Н.Н. извршиоца, 10. августа 1992. године, иако је Службеном забиљешком војне полиције ХВО од 9. јула 1992. године констатовано `приликом контроле мјештани су их препознали и тврде да је један од њих Едо Сакоч, а други неки загрепчанин, који дужи период борави у Почитељу.“³⁷

Такође, приликом напада на село Локве, 7. јуна 1992. године, у селу је остала Лала Пудар која је била старија жена и била је парализована те се није могла кретати, а пошто није жељела да остави мајку саму уз њу је остала и њена кћерка Дивна Пудар. Тачно неутврђеног датума у јулу или августу 1992. године оне су заробљене, а одмах по заробљавању исте су раздвојили, а њихову кућу у Локвама запалили. Лала Пудар је тада одведена у војни гарнизон у Чапљини, гдје је био логор за Србе, и она је ту остала двадесетак дана. Пошто је била тешко болесна хрватски војници су је пустили и она је од тада боравила код мужевог брата Ранка Пудара који је остао у Чапљини. Лала Пудар је размијењена непознатог датума 1995. године.³⁸

Након што је раздвојена од мајке Дивна Пудар је одведена у хрватско село Вишиће гдје је убијена 29. августа 1992. године. Њени посмртни остаци размијењени су у Купресу, 1993. године, и тада је урађена обдукција тијела. Обдукцијом је утврђено да је смртно страдала од повреда које су јој нанесене у предјелу потиљка и чела.³⁹

ЖРТВЕ

Према подацима Републичког центра за истраживање рата, ратних злочина и тражење несталих лица приликом напада на Клепце у априлу и мају 1992. године смртно су страдали Драгићевић (Драгомир) Бранко, ID: 40227, рођ. 1960. године, Стојановић (Драгомир) Миодраг, ID: 37759, рођ. 1955. године, Карановић (Драган) Јовица, ID: 37642, рођ. 1968. године, Пантић (Симо) Љубо, : 27114,

³⁵ Исто.

³⁶ Исто.

³⁷ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Едина Сакоча, број: С1 1 К 020968 16 Кри од 10. 3. 2017. године.

³⁸ Записник о саслушању свједока Љубе Пудара, Основни суд у Требињу, број: Кри-40/96 од 14. 6. 1996. године.

³⁹ Исто.

рођ. 1941. године, Марушић (Милорад) Слободан, ID: 27133, рођ. 1952. године и Марушић (Спасоје) Неђо, ID: 40248, рођ. 1941. године.

Према подацима Центра, приликом напада на српска села у Чапљини у периоду од 7. до 10. јуна 1992. године смртно је страдало најмање 33 лица српске националности.

Табела Смртно страдала лица српске националности у селима општине Чапљина од 7. до 10. јуна 1992. године

РБ	ID	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
1.	13672	Бекан	Драгутин	Бранко	1941.	7. 6. 1992.	Убијен у засједи у Муминовачи приликом покушаја извлачења из Тасовчића.
2.	13808	Дошен	Душан	Стана	1912.	7. 6. 1992.	Убијена заједно с комшиницом Соком Прело код бензинске пумпе у Тасовчићима.
3.	40303	Драгичевић		Госпава	1905.	7. 6. 1992.	
4.	27652	Дулаћ	Гојко	Витомир	1970.	7. 6. 1992.	
5.	40093	Ждралић	Спас	Радославка	1928.	7. 6. 1992.	
6.	15062	Зеленковић	Војко	Славко	1960.	7. 6. 1992.	
7.	27092	Зеленковић	Милан	Митар	1963.	7. 6. 1992.	Рањен, заробљен те убијен исти дан.
8.	40302	Ијачић	Недељко	Боса	1928.	7. 6. 1992.	Убијена испред породичне куће у Опличићима.
9.	14342	Кузман	Ристо	Владо	1952.	7. 6. 1992.	
10.	25865	Куљић	Радован	Милосав	1966.	7. 6. 1992.	
11.	27512	Мандрапа	Ратко	Лука	1948.	7. 6. 1992.	
12.	40175	Медић	Ристо	Драга	1930.	7. 6. 1992.	Нестао.
13.	1056	Мисита	Саво	Милан	1943.	7. 6. 1992.	
14.	27135	Покрајчић	Љубан	Радомир	1968.	7. 6. 1992.	
15.	226	Прело	Данило	Сока	1910.	7. 6. 1992.	Убијена заједно с комшиницом

РБ	ID	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
							Станом Дошен код бензинске пумпе у Тасовчићима.
16.	27166	Пухало	Војко	Славко	1950.	7. 6. 1992.	
17.	38060	Радојевић	Ђоко	Војислав	1973.	7. 6. 1992.	
18.	40078	Рељић	Јово	Новица	1945.	7. 6. 1992.	Нестао.
19.	14732	Рељић	Драго	Ђурђа	1946.	7. 6. 1992.	Убијена у засједи у Муминовачи приликом покушаја извлачења из Тасовчића.
20.	40081	Рељић	Новица	Вукашин	1971.	7. 6. 1992.	Убијен у засједи у Муминовачи приликом покушаја извлачења из Тасовчића.
21.	36709	Рупар	Живко	Аћим	1950.	7. 6. 1992.	
22.	13939	Ђорић		Милан	1934.	7. 6. 1992.	
23.	39534	Ђуктераш	Петко	Симана	1924.	7. 6. 1992.	Нестала.
24.	26635	Чоловић	Васо	Владо	1947.	7. 6. 1992.	
25.	26777	Џонлага	Новица	Ђорђо	1944.	7. 6. 1992.	Убијен у засједи у Муминовачи приликом покушаја извлачења из Тасовчића.
26.	33458	Шакота	Миленко	Слободан	1955.	7. 6. 1992.	
27.	40231	Ијачић	Лазар	Војко	1913.	8. 6. 1992.	
28.	40048	Ијачић	Лука	Драгутин	1907.	8. 6. 1992.	
29.	1044	Мисита	Илија	Илија	1926.	9. 6. 1992.	Рањен 7. јуна од гелера гранате у Тасовчићима. Хрватски војници су га пронашли живог,

РБ	ID	Презиме	Име оца	Име	Година рођења	Датум страдања	Напомена
							два дана касније, те га убили.
30.	40194	Булут		Даница		10. 6. 1992.	
31.	214	Драшко	Пудар	Цвија	1910.	10. 6. 1992.	
32.	40038	Мркић	Трифко	Драгиња	1927.	10. 6. 1992.	Убијена и запаљена у породичној кући.
33.	40040	Мркић	Милош	Зорка	1900.	10. 6. 1992.	Убијена и запаљена у породичној кући.

У раним јутарњим часовима 10. јула 1992. године убијене су Чучак (Никола) Цвијета, ID: 8292, рођ. 1909. године и Екмечић (Митар) Василија, ID: 13837, рођ. 1913. године.

Такође, непознатог датума у јулу или августу 1992. године Пудар (Љубо) Дивна, ID: 27556, рођ. 1960. године, је заробљена ми одведена у хрватско село Вишиће гдје је убијена 29. августа 1992. године, док је њена мајка Пудар Лала, ID: 40045, заробљена заједно с њом, али је она одведена у логор Гарнизоан у Чапљини одакле је убрзо пуштена. Размијењена је непознатог датума 1995. године.

НЕПРИЈАТЕЉСКЕ ВОЈНЕ ФОРМАЦИЈЕ КОЈЕ СУ УЧЕСТВОВАЛЕ У НАПАДУ

У операцији „Липањске зоре“ учествовале су здружене јединице ХВО-а, Збора народне гарде Хрватске и припадници ХОС-а. Конкретно, у нападима на српска села општине Чапљина учествовали су припадници чете ХОС-а „Ловац“, а заједно с њима ишли су припадници 1. гардијске бригаде „Тигрови“ ЗНГ.

Припадници ХОС-а и 1. гардијске бригаде ЗНГ у Клепцима након заузимања овог села 7. јуна 1992. године

ПРАВОСУДНИ ПРОЦЕСИ

Иако је МУП Републике Српске поднио више кривичних пријава и извјештаја против лица која су починила злочине над Србима у селима Чапљине у периоду од 7. до 10. јуна 1992. године, до данас није подигнута ниједна оптужница како пред Судом БиХ, тако и пред ентитетским судовима.

Међутим, пред Окружним судом у Требињу вођен је поступак против Фикрета Бошкаила. Он је био оптужен да је „пљачкао имовину српског становништва и вршио паљење и уништавање њихових кућа, па је тако, поред осталог, почетком јуна, заједно са још пет сабораца у селу Тасовчићи и осталим селима у којима је живјело српско становништво, на подручју општине Чапљина, из кућа које су власници напустили због оружаних сукоба, узео 20 замрзивача и 15 веш машина, које су продали, а новац међусобно подијелили, а он сам, из истих кућа, узео шест мутокултиватора, два видео рекордера, и друге разне техничке ствари, које је продао, а новац задржао за себе, па је тако на овај начин од опљачкане имовине себи прибавио противправну корист од 6.000 до 7.000 ДМ, а

почетком јуна је у селу Тасовчићи запалио куће Јове Миливојевића, Драгана Драшка и Неђе Бекана, уништивши тако имовину великих размјера.⁴⁰

Првостепеном пресудом Окружни суд у Требињу га је ослободио навода оптужнице усљед недостатка доказа.⁴¹ На ову пресуду тужилаштво је уложило жалбу, али је Врховни суд Републике Српске другостепеном пресудом жалбу одбацио као неосновану и потврдио првостепену пресуду.⁴²

Такође, пред Судом БиХ вођен је поступак против Едина Сакоча. Он је био оптужен по двије тачке оптужнице. Прва га је теретила за саучесништво у убиству цивила Цвијете Чучак и Василије Екмечић, док је по другој тачки оптужнице био оптужен за силовање Татјане Чучак. Првостепеном пресудом Сду БиХ га је осудио по првој тачки оптужнице на седам година затвора, док је истом пресудом ослобођен навода о силовању.⁴³

Након уложених жалби на ову пресуду Апелационо вијеће Суда БиХ је утврдило битне повреде одредаба кривичног поступка те је укинуло првостепену пресуду.⁴⁴

Послије одржаног новог претреса пред Апелационим одјељењем Суда БиХ донесена је другостепена пресуда којом је Един Сакоч осуђен на пет година затвора по првој тачки оптужнице, док је по другој тачки оптужнице поново ослобођен.⁴⁵

Коначно, за злочине над српским цивилима затвореним у логору Дретел у Чапљини вођен је поступак против Ивана Зеленике, Срећка Херцега, Едиба Буљубашића, Ивана Медића и Марине Грубишић-Фејзић. Првостепеном пресудом Суд БиХ је, између осталог, осудио Ивана Медића званог Поскок на седам година затвора због тога што је физички нападао затворенике међу којима је био и Перо Бркић.⁴⁶ Након спроведеног жалбеног поступка Суд БиХ је потврдио првостепену пресуду и правоснажно осудио, између осталих, Ивана Медића на седам година затвора.⁴⁷

⁴⁰ Првостепена пресуда Окружног суда у Требињу у предмету против Фикрета Бошкаила, број: К-2/02 од 6. 4. 2006. године.

⁴¹ Исто.

⁴² Другостепена пресуда Врховног суда Републике Српске у предмету против Фикрета Бошкаила, број: 118-0-Кж-06-000 179 од 14. 9. 2006. године.

⁴³ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Едина Сакоча, број: С1 1 К 020968 16 Кри од 10. 3. 2017. године.

⁴⁴ Суд БиХ, Рјешење о укидању првостепене пресуде, број: С1 1 К 020968 17 Крж2 од 31. 10. 2017. године.

⁴⁵ Другостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Едина Сакоча, број: С1 1 К 020968 17 Кжк од 2. 4. 2018. године.

⁴⁶ Првостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Ивана Зеленике и других, број: С1 1 К 009124 12 Кри од 14. 4. 2015. године.

⁴⁷ Другостепена пресуда Суда БиХ у предмету против Ивана Зеленике и других, број: С1 1 К 009124 16 Крж 8 од 22. 9. 2016. године.